

D ů v o d y:

Řízení o návrhu na povolení prodeje ruční zástavy ve smyslu čl. 310 obch. zák. není řízením sporným ani exekučním, nýbrž věcí soudnictví nesporného, o němž platí předpisy císařského patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. Z ustanovení čl. XIII. čís. 9 uvoz. zák. k exekučnímu řádu, dle něhož předpisy čl. 310 obch. zák. zůstávají nedotčeny, nelze ještě dovozovati, že by mělo býti postupováno dle zásad exekučního řádu (srov. Staub-Pisko § 5 při čl. 310 obch. zák., rozh. nejv. soudu čís. 3811 sb. n. s. a plenis. rozh. býv. víd. nejv. soudu ze dne 22. dubna 1902, čís. 3745 z r. 1901, čís. 591 sb. Dr. Nowaka). Odpůrce návrhovatelky stěžuje si do rozhodnutí rekursního soudu o útratách rekursu. Než dle Šu 14 nesp. pat. v doslovu cís. nař. ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. jest proti rozhodnutí soudu druhé stolice o útratách rekursu nepřipustným. Bylo proto rekurs odmítnouti, když se tak nestalo již soudem první stolice.

Rekursní soud zamítl právem návrh na povolení prodeje dle čl. 310 obch. zák. již pro nepřislušnost dovolaného soudu a stačí tu poukázati ke správným důvodům napadeného usnesení. Neodůvodněnou jest výtku rekurentčina, že měl rekursní soud sám určit, který soud jest příslušným a stěžovatelku na tento soud poukázati. § 2 druhý odstavec čís. 1 nesp. říz. takovéto bezvýhradné povinnosti nespornému soudci neukládá (slovo »allenfalls«). Jen tehdy, když dle okolností případu může zjistiti příslušný soud, má věc postoupiti tomuto soudu (§ 44 j. n.). V tomto případě není této podmínky. Věcná příslušnost řídí se předpisy §§ 51 a 52 j. n., místně příslušným jest soud, u něhož by mohl býti věřitel (navrhovatel) žalován (srov. Staub-Pisko § 2 při čl. 310 obch. zák.). Který soud by tu přišel v úvahu pro navrhovatelku, jako cizinku, nelze posouditi, poněvadž v tom směru navrhovatelka neuvedla skutkových okolností, z nichž by se dala bezpečně příslušnost některého z tuzemských soudů dovoditi. K otázce, zda byl přípustným rekurs odpůrce proti usnesení prvního soudu, povolivšímu prodej, dlužno uvést, že by i zákon v čl. 310 obch. zák. nenařizoval, aby byl zpraven odpůrce soudem o povolení prodeje ruční zástavy, přece nelze odpůrci zásadně odepříti právo, by se bránil, ať se již o povolení prodeje dozvěděl jakkoliv. Rozhodným je tu předpis Šu 9 nesp. říz.

Čís. 6079.

Rozhodčí soud lze ujednati i v kolektivní smlouvě. Doslovem Šu 599 c. ř. s. »způsobem v zákoně přípustným« rozumí se, že nařízení nesmí býti v zákoně ani výslovně ani mlčky zakázáno.

Individuelní smlouva vylučuje rozhodčí soud kolektivní smlouvy jen, když se mu v individuelní smlouvě strany opřely a jej vyloučily.

(Rozh. ze dne 1. června 1926, R I 450/26.)

Proti žalobě společenstva na zaměstnance o náhradu škody ze schodku na zboží namítl žalovaný věcnou nepříslušnost soudu vzhledem k rozhodčímu soudu, umluvenému v kolektivní smlouvě ústředního svazu zaměstnanců se svazem pojišťoven. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Může ovšem býti pochybno, zda předpisu §u 577 c. ř. s., dle něhož mohou smlouvu o rozhodčího ujednání jen strany samy a musí ji, má-li býti platna, ujednání písemně, vyhověno jest ustanovením kolektivní smlouvy uzavřené organizací zaměstnanců s organizací zaměstnavatelů, zvláště když se uváží, že kolektivní smlouva, předpokládáje ovšem, že služby žalovaného byly kupecké neb vyšší nekupecké (§ 2 č. 2 zák. o obch. pom.), platí dle §u 6 zákona o obch. pom. za ujednání stran jen v otázce druhu a objemu služeb, jakož i odměny za ně, tedy jen v příčině jistého materiálněprávního obsahu služební smlouvy, kdežto zde jde o úpravu příslušnosti, tedy o otázku práva formálního, jež vůbec není náležitostí služební smlouvy. Avšak otázku tu netřeba rozhodovati, neboť i když by se za to mělo, že podmínkám §u 577 c. ř. s. kolektivní smlouvou uzavřenou mezi organizacemi, jichž příslušníky strany jsou, vyhověno není, leda že by strany, jak rekursní soud tomu chce, zvláštním písemným prohlášením přistoupily právě k onomu ustanovení kolektivní smlouvy, jež rozhodčí soud nařizuje, jest přece příslušnost rozhodčího soudu založena předpisem §u 599 c. ř. s., dle něhož předpisy civilního soudního řádu o řízení rozhodčím mají platnost i pro rozhodčí soudy ustanovené způsobem zákonně přípustným buď posledním pořízením, nebo jiným opatřením než ujednáním stran, nebo stanovami. Tímto předpisem jest (implicite) vysloveno, že rozhodčí soud může býti platně nařízen i soukromoprávními disposičními úkony zde vzpomnutými, tedy stanovami, posledním pořízením, nebo jiným soukromoprávním opatřením než ujednáním stran, pod kteréž jiné opatření spadá právě i tak zvaná kolektivní smlouva, ježto ji neuzavírají strany, nýbrž jak již řečeno, organizace zaměstnanců s organizací zaměstnavatelů, a která tedy jest nutně jinou disposicí soukromoprávní zde v §u 599 k nařízení rozhodčího soudu a tudíž k založení jeho příslušnosti připuštěnou. Výraz »způsobem v zákoně přípustným« neznamená tu, jak již Neumann str. 1643 správně vykládá, že by zákonem musilo těmto třem způsobům zřízení rozhodčího soudu v §u 599 vzpomnutým, stanovám (smlouvě spolkové), poslednímu pořízení a soukromoprávnímu disposičnímu opatření, jež není úmluvou stran, uděleno býti právo nařizovati rozhodčí soudy, nýbrž má tím řečeno býti jen, že nařízení to nesmí se přičítati zákonu, tedy výrazněji řečeno, že nesmí býti v zákoně ani výslovně, ani mlčky zakázáno. Ale nelze ze zákona seznati ani latentní normu, která by kolektivní smlouvě bránila nařizovati rozhodčí soud. Naopak sám § 599 obsahem svým svědčí pro to, že kolektivní smlouvě oprávnění nařizovati rozhodčí soud přísluší, neboť, přiznává-li je zákon výslovně

stanovám, tož smlouvám upravujícím poměry korporativních útvarů, proč by je měl odpírati smlouvám kolektivním, uzavřeným mezi organisacemi zájemníků. Jest tedy rozhodčí soud nařízený kolektivní smlouvou nařízen platně a pro členy organisací, jež ji uzavřely, závazně. Poněvadž důvod, jehož použil rekursní soud, neobstojí, přesunuje se na nejvyšší soud povinnost, vyříditi ostatní důvody žalobcem v jeho rekursu uplatňované. Žalobce v prvé stolici doznal, že žalovaný jest od 1. května 1925 členem Ústředního svazu zřízenců průmyslu, obchodu a dopravy, a nezmínil se ani slůvkem, že o tom nevěděl. Tvrdí-li tedy tuto nevědomost teprv v rekursu, tedy je to nepřípustnou novotou. Ostatně je to nerozhodno, neboť záleží jen na členství strany ve svazu, nikoli na vědomosti odpůrce o něm. Na kolektivní smlouvu svazem uzavřenou váže stranu její členství ve svazu, a o tomto jejím členství se přesvědčiti, než žalobu podá, jest věcí jejího odpůrce, když tento přece sám jest členem druhé kolektivní strany smluvní, ví tedy, kdo jest druhou takovou stranou, že totiž jest to svaz zaměstnanců toho druhu, k jakému i její odpůrce náleží. Bez úspěchu zůstane námitka, že prý tím, že mezi stranami uzavřena byla individuální služební smlouva upravující služební poměr, platnost kolektivní smlouvy byla mezi nimi vyloučena. Předně jest i toto tvrzení zvláštní individuální smlouvy novotou v prvé stolici nepřednesenou a tudíž nepřípustnou, a za druhé jest i ono nezávažným, když shora příslušnost rozhodčího soudu založena nikoli na smlouvu o rozhodčího uzavřenou stranami dle §u 577 c. ř. s., takže tu o otázku §u 6 zákona o obch. pom. vůbec nejde, nýbrž na smlouvu kolektivní, jakožto onu v §u 599 c. ř. s. zmíněnou jinou disposici soukromoprávní než ujednání stran. Mylným je názor žalobcův, že kolektivní smlouva platí jen pro organisace jakožto její kontrahenty a že k platnosti její pro strany bylo by potřebí, by mezi nimi bylo bývalo umluveno, že pro služební poměr žalovaného platí předpisy kolektivní smlouvy, ustanovení o rozhodčím soudu pak zvláště že platí jen tehdy, když je strany písemně schválily. Naopak smlouva kolektivní platí potud, pokud nemá smlouva individuální odporujícího jí ustanovení a to se ohledně materielněprávních otázek zakládá na §u 6 zákona o obch. pom. a ohledně otázky rozhodčího soudu na § 599 c. ř. s., neboť, je-li smlouvě kolektivní přiznáno právo nařizovati rozhodčí soud, nemohou se tomuto soudu členové organisací kolektivní smlouvu uzavřevších vymknouti jinak, než že v individuální smlouvě služební se tomu opřou a ustanovení o rozhodčím soudu vyloučí.

Čís. 6080.

Zápis do seznamu kandidátů advokacie.

Na důvěrynehodnost uznati a pro ni zápis odepríti lze jen pro činy, zakládající takový kárný čin, který by bylo lze pokutovati škrtnutím ze seznamu, kdyby byl provinilec v seznamu zapsán.

Nebyl-li žadatel o zápis v době činu, vzbuzujícího důvěrynehodnost, zapsán ještě v seznamu kandidátů advokacie a uplynula-li od té doby tři léta (§ 14 adv. disc. statutu), dlužno pečlivě uvažovati o otázce dů-